

Marta Staņa (1913–1972) ir spožs vārds 20. gadsimta arhitektūras, dizaina un mākslas vēsturē. Viņas arhitektūras darbi tapuši 20. gadsimta 50.–70. gados. Vairākums no tiem oriģinālajā izskatā nav saglabājušies, taču M. Staņas nozīmīgākais darbs – Dailes teātra ēka – lepni pilda kultūrvietas funkciju un ir ikvienam pieejams modernisma arhitektūras piemineklis arī šodien.

Progresīvas idejas muzeju, kafejnīcu un biroju ēkām, formas un jauno materiālu iespējas M. Staņa savienoja ar empātisku attieksmi pret apkārtni, dabu un cilvēkiem. Telpu un tās priekšmetus arhitekta veidoja kā vienotu ansambli. M. Staņa bija arī talantīga māksliniece un savas idejas pauda krāšņās arhitektūras vizualizācijās uz papīra.

Uz monētas attēloti M. Staņas projektu skiču fragmenti: divi ievērojamākie darbi Rīgā – Dailes teātris un eksperimentāla daudzdzīvokļu dzīvojamā māja Brīvības ielā 313 –, kā arī nerealizēti projekti – skices skatu tornim Gaiziņkalnā, brīvdabas koncertzālei Rēzeknē, Nacionālajam teātrim Budapeštā –, labiekārtojuma elementi un koki, kas kopā raksturo komplekso M. Staņas arhitektūras praksi.

Arhitekta bija arī mācībspēks tagadējā Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā un Latvijas Mākslas akadēmijā. Ar savu pieeju viņa ir iedvesmojusi vairākas mākslinieku, scenogrāfu, interjeristu un dizaineru paaudzes.

Marta Staņa (1913–1972) is a renowned figure in the history of 20th-century architecture, design, and art. Her architectural creations were realised between the 1950s and the 1970s. While most of her works have not been preserved in their original form, Staņa's most significant achievement – the Dailes Theatre building – continues to fulfil its cultural role with pride and stands as a lasting testament to modernist architecture, remaining accessible to the public today.

Staņa mixed cutting-edge ideas for museum, café, and office buildings, possibilities offered by form and innovative materials with empathy for the environment, nature, and people. The architect designed the space and its objects as a cohesive ensemble. Staņa was also a gifted artist, vividly bringing her architectural concepts to life through visualisations on paper.

The coin features the fragments of Staņa's design sketches: two of her most notable works in Riga – the Dailes Theatre and the experimental multi-apartment residential building in Brīvības iela 313 – alongside unrealised projects: sketches for a viewing tower at Gaiziņkalns, Rēzekne open-air stage, National Theatre in Budapest, and elements of landscape design and trees, which together represent the complexity of Staņa's architectural practice.

The architect also held teaching positions at Riga School of Design and Art and the Art Academy of Latvia. Her approach has inspired several generations of artists, stage designers, interior designers, and designers.

Ar ieteikumiem monētu uzglabāšanai aicinām iepazīties: www.e-monetas.lv

Please visit our website www.e-monetas.lv for recommendations on coin storage.

Info
+371 67022722
coins@bank.lv

Iegāde / Purchase
www.e-monetas.lv

www.bank.lv

APLIECINĀJUMS

CERTIFICATE

Nominālvērtība / Face value
5 euro

Metāls / Metal
sudrabs 999° ar krāsu apdrucku aversā
un reversā / silver of fineness .999°;
colour print on the obverse and
reverse

Forma / Shape
Kvadrāts ar noapaļotiem stūriem /
Rectangle with rounded corners
(32.0 mm × 32.0 mm)

Svars / Weight
25 g

Kvalitāte / Quality
Proof

Tirāža / Maximum mintage
2500

Monētas josta / Edge
Gluda /Smooth

Gads / Year
2024

Mākslinieks / Artist
Rūta Jumīte
(grafiskais dizains / graphic design)

Kaltuve / Mint
Koninklijke Nederlandse Munt
(Niederlande / the Netherlands)

Mēs garantējam monētas
dārgmetāla svaru un raudzi.

We guarantee the weight and
fineness of the precious metal.

Mārtiņš Kazāks
Prezidents / Governor
Latvijas Banka

Vincent Nini Jozef van Hecke
Izpilddirektors / Executive Director
Koninklijke Nederlandse Munt

UZCELT NEUZCELTO

BUILDING THE UNBUILT

